NAM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THU 2275

MỖI SỐ : 0$02

NGÀY THỨ NĂM 16 OCTOBRE 1924

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

BÁN :

	Nhà dây thép và các nhà hàng ở tỉnh lỵ và ở Hà-nội	Người đem đến nhà	Gửi về tỉnh lỵ	Bắt kỳ, Trung-kỳ và Nam-kỳ	Nam-kỳ, Cao-miên, Ai-lao, Đại-Pháp	Ngoại quốc
Một năm. .	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và						
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng . .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 2505

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.

4e page
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales: 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Người mình đối với pháp-luật

Pháp-luật của nhà-nước lập ra là cốt để bênh-vực quyền-lợi cho dân; làm một người dân ai cũng có cái quyền-lợi cần phải có pháp-luật hộ vệ cho thì ai cũng nên có ít nhiều thường-thức về pháp-luật.

Người các nước văn-minh ai cũng có cái thường-thức về pháp-luật, coi pháp-luật như cái bùa hộ thân, coi tòa án như cái nơi kỳ mệnh, coi quan tòa như thầy kiện cũng như những tay võ-sĩ ủng vệ cho mình; sự tới lui tại tòa án, giao-thiệp với quan tòa thầy kiện là thường, không cần phải có người vạch kế bày mưu, đưa đường chỉ nẻo cho nữa, lúc có công chuyện gì can-thiệp tới tòa-án thì cứ việc trực tiếp với thầy kiện, với quan tòa mà phân biện khúc trực, bày tỏ ngay gian, không nấy ra có cái bọng có-mỗi cư trung kiếm chác được.

Người mình thì không thế; pháp-luật của nhà-nước đặt ra, sửa đi đổi lại không phải là không tường n ật, các nha-môn thẩm-phán, các qui-điều tố-tụng, các thể-lệ án kiện không phải là không minh-bạch rõ-ràng mà tự con mắ lỗ tai người mình thì vẫn ngơ ngẩn ù-lỳ, chẳng mấy người là hiểu biết cái gì vào cái gì cả, chẳng biết thế nào là dự thẩm, thế nào là chung thẩm, thế nào là nhị cấp, thế nào là sơ cấp, thế nào là tố-tụng, thế nào là kháng cáo v. v.; cho đến ông thầy kiện, ông quan tòa là những người danh sắc đã phân-minh, chức quyền đã tỏ rõ lắm, mà còn có người lầm tưởng ông thầy kiện cũng có quyền xử việc, ông quan tòa cũng có thể đút tiền; tệ nữa lại có người không biết thuê thầy kiện vào quan tòa là thế nào cả, vì thế cho nên rủi ra có công chuyện gì can-thiệp tới tòa án thì hỗ-đồ luống-cuống, khiếp sợ nhôn nhao, rối lên đi tìm thầy tìm thợ, vào cửa nọ ra cửa kia, việc mình chẳng rõ là khúc là trực, là ngay là gian, gì cũng cứ chắc ở cái thế lực kim-tiền, cái mưu-mô thầy thợ. Cái hạng có mỗi nó mới lợi dụng được cái ngu-ngốc của mình mà vặt như vặt trâu, dối như dối trẻ; dã lọt vào cái cạm còn biết vô nghi của nó, thôi thế là sống chết mặc bay, tiền thầy bỏ túi, cái cạm của nó tức là cái vực sâu tan cửa nát nhà, khuynh gia bại sản của mình.

Còn nhớ ngày nào có một người dân làm ruộng ở nhà-quê, vì nhà mất cướp trâu đã mấy tháng trời mà tang vật vẫn chưa truy-cứu được chút nào, việc đã trình tại huyện tại tòa, chầu-chực mãi lôi-thôi, cũng chưa thấy ăn thua gì cả; khi đó có ngay một bác có mỏi gạ đưa một trăm đồng bạc để lo ở tòa án Hà-nội cho thì chẳng bao lâu sẽ thám nã thấy trâu liền mà còn thu được số tiền bồi thường lỗn hại những bao nhiêu nữa; câu nói vô lý như thế mà anh dân làm ruộng đến nỗi mắc lừa; thế là cái nạn cướp đêm chưa dứt lại kế đến cái nạn cướp ngày, một trăm đồng bạc là cái của mồ hôi nước mắt, để dành ăn nhịn trong bao lâu, khi không đội nón ra đi để cung cái sự ăn sài huy-hoắc cho một đứa ăn dưng ngồi rồi, sinh nhai sâu mọt. Nghĩ cái tình cảnh anh dân làm ruộng đó mà thật đáng thương thay! Nhưng cái tình cảnh đáng thương như thế có phải chỉ một anh làm ruộng đó mà thôi đâu; còn biết bao nhiêu người hiền lành phác thực, ăn kiệm ở cần, cũng chỉ vì mộc-mạc hớ-hênh, không thông thộc quan quyền, am-hiểu pháp-luật mà bị cái bọng có mỗi nó lợi dụng, nó đâm đầu nọ, thọc đầu kia, tán-tỉnh cách này, lừa gạt cách khác, có khi đến vong gia thất thổ mà ăn-năn thì sự đã rồi!

Nghĩ cái nỗi khổ của bọn dân ngu mình, vì thiếu cái thường thức về pháp-luật mà gây nên, thật không biết đến đâu mà kể xiết, làm ăn thì thua lỗn mắc lận, bị những kẻ gian ngoan giảo hiệt nó ăn sống nuốt tươi, ra ngoài thì nhát-nhúa dê hèn, bị những kẻ ỷ thế cậy quyền nó dè đầu cưỡi cổ, trông ông thông ông đề đã mất xanh mày xám, thấy cậu cai cậu lệ cũng phách lạc hồn xiêu, động có việc đến công-môn thì chỉ có một câu « tốt lễ dễ van » là cái phương-pháp tự-vệ độc nhất vô nhị, từ phương phương nào không phải vái, ai bảo xuôi hay xuôi, ai bảo ngược hay ngược, còn biết đâu mà lựa chọn, mà tránh khỏi cái thủ-đoạn thâm hiểm của những kẻ gạt của lừa người, trách sao cái hạng có mỗi nó chẳng dùng hết bách kế thiên phương, thừa gió đẻ bẻ măng, bóp cổ cho lẻ lưỡi.

Muốn mong cho dân mình có ngày thoát khỏi cái nỗi khổ ấy được là chỉ nhờ về sự giáo-dục có phổ-thông, nhân-dân ai cũng có cái thường-thức về pháp-luật, đến ngày ấy thì cho dù chính ông quan tòa, ông thầy kiện cũng không hề khi nào vi-việt được pháp-luật mà làm được những chuyện phạm nhân-đạo, trái công bằng, chứ đừng nói đến cái hạng có mỗi, còn làm sao mọc-mũi được ở dưới chỗ quang-thiên hóa-nhật; nhưng trong cái lúc quốc-dân mình chưa tới cái trình-độ ấy, về những công chuyện có can-thiệp tới tòa án còn phải có người vạch kế bày mưu, đưa đường chỉ nẻo cho, thì ta cũng nên mong có được những người có học-thức, có lương-tâm, công-bình đứng-đắn, làm người mỏi giới về đường pháp-luật cho nhân-dân, ai có công việc gì tới mình thì bày bảo giùm cho thực thà, lo-liệu giùm cho chu-tất, thì cũng đỡ cho dân ngu mình khỏi cái khổ lừa người gạt của với cái hạng có mỗi vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 15 Octobre 1924

Việc tang-lễ cụ Anatole France

Sau khi lấy óc ra rồi thì thi-thể cụ Anatole France đã đem nớp. Các nơi gửi lời chia buồn đến vẫn nhiều. Chánh phủ Đức cũng chia buồn.

Phi-tướng Pelletier d'Oisy tại Pháp

Hội-đồng thành-phố Paris đã nghênh tiếp phi-tướng Pelletier và viên đội Besin và có tặng bài viên một cái kim-bội-tinh.

Việc bầu cử ở nước Anh

M. Macdonald vẫn đi cổ-động các nơi, MM. Asquith và Lloyd George đều thuyết công-kích đảng lao-động, M. Lloyd George có nói từ giờ ông không giúp đỡ tòa nội-các về đảng lao-động nữa.

Hoa kỳ với cái chương-trình Dawes

Cái phần của Hoa-kỳ về trái-khoản Dawes đã bán hết vé rồi.

Sự đi Zr-3 Hoa-kỳ mua của Đức

Khi cầu Zr-3 đã tới Mỹ-châu. Có bay qua Boston và New York.

Bay không có động-cơ

Phi-hành-gia Martens ở Asiago bay bằng máy bay không có động cơ được 28 kilomètres trong 10 phút.

Sở quản-lý nhà máy Zeppelin nói rằng tin đồn rằng nhà máy ấy dọn sang Mỹ-châu là một tin đồn sai.

Việc đất Mossoul

Việc đất Mossoul cứ để nguyên, để đợi nay mai nước Anh và nước Thổ đệ trình hội Vạn-quốc xét việc ấn-định đường cương-giới. Tự nay đến khi ấy, ba chánh-phủ giữ gìn, không cho quân lính vận động gì cả.

Viên tổng ủy viên bộ chiến-tranh có nói nước Thổ đã dự bị để hễ bị công kích thì kháng cự lại.

MẤT LOÀI RUỒI CÓ BAO NHIÊU CẠNH ?

Có người bảo loài ruồi có nhiều mắt cho nên một tác nó trông được nhiều phía, điều ấy thực lắm không đúng chút nào.

Song mắt ruồi có nhiều cạnh, nên một tác trông được nhiều nơi. Người ta nói mắt con ruồi có tới 4.000 cạnh. 4.000 cạnh cũng chẳng lấy gì làm nhiều lắm, vì mắt loài bướm bướm bay ở ngoài vườn tính ra lại những 17.000 cạnh kia.

ĐIỆN-LỰC VỚI NÔNG-NGHIỆP NƯỚC Ý

Lợi dụng sức điện chuyển động cái điện-khí để cho được đỡ bớt nhân-công, sự ấy ở các nước Âu-châu đều có làm, mà nhất là nước Ý thì thông-hành đã lâu lắm, khoảng mười năm nay thì lại thịnh hơn trước nhiều, nội bao nhiêu những nhà máy điện trong nước đều có thực-tế bổ-trợ cho nghề nông; trừ các chỗ rừng núi gỗ ghề không dùng được sức điện, còn đâu cũng dùng sức điện về việc làm ruộng, cày bừa tháo nước, tưới nước, bón lúa, phơi lúa, cắt cỏ, cưa cây cho đến cái việc chế tạo sữa bò, ép dầu làm bột; những nhà máy điện không đều là không đặt có phân-ngưng về các khu ruộng cũng sức điện cho dân làm ruộng để tiện việc công tác. Coi đó đủ thấy ở nước người ta điện-học phát đạt là nhường nào, mà nông nghiệp cải-lương đến thế, chẳng trách rằng tiến bộ mau chóng là thường là phải.

Việc chiến-tranh ở Trung-hoa

Quân Chiết-giang vỡ lở đã ra khỏi các khu của người Trung-hoa ở Thượng-hải.

Quân Hồ-nam toàn vào tô-giới Pháp, thì bị đuổi ra ngay, không có đánh nhau gì cả.

Vô tuyến-điện Bordeaux.

Tin Tokio, 12. — Vì việc chiến-tranh ở Trung-hoa, chánh-phủ Nật có nghị định lại Mãn-châu bốn đại đội, đáng lẽ trong năm 1924 này phải đem về hết. Chánh-phủ lại định bài sự đoàn đóng ở Cao-ly cũng cứ để nguyên đã quân lính.

Tin Thượng-hải 12. — Quân Chiết-giang đầu hàng ngày hôm nay. Hai bên đã đình-chiến.

Người ta lời các tướng của Chiết-giang lấy tiền của bên kia, song bọn ấy nói rằng họ vì cái nghĩa lớn của chánh-phủ Cộng-hòa mà xử trí như thế, để trừ việc tương tàn tương tặc lẫn nhau đi.

Tin Bắc-kinh, 12. — Xe-bọc chở Ngô-bội-Phu đến mặt trận Mãn-châu, người ta định phá vỡ ở hai nơi nhưng không việc gì cả.

(Vô-tuyến-điện Cavite)

HỘI CỘNG BỒNG MẬU-DỊCH CỦA CÁC CHỦ BÔNG BÊN NƯỚC MỸ

Hội cộng-đồng mậu-dịch của các chủ bông bán nước Mỹ, cái mục-đích là cốt vì giá bông trong thị-trường thế-giới vẫn đắt mà các chủ bông vẫn phải chịu giá rẻ, cái lợi của trung về tay các nhà buôn lãng-đoạn mất cả, muốn khỏi cái hại ấy, mới tổ-chức ra những hội này, trực tiếp bán bông ra các thị-trường, mà thu lấy toàn lợi, nông-bộ chính-phủ Mỹ đối với sự ấy tán trợ rất nhiệt, và thường cổ-lệ nông-dân tổ-chức nên nhiều những hội như thế. Hội lập một nơi mua bán, phàm các chủ bông có chân trong hội, lúc nào đem bông bán cũng được, bao giờ cũng hơn giá các nhà buôn mua một giá, lúc đem bông đến, hội trả ngay cho sáu phần mười tiền, còn bốn phần đợi hội bán được bông rồi trả nốt. Hiện các khu giồng bông bên nước Mỹ cộng có tới mười hai sở cộng-đồng mậu-dịch, người vào các hội ấy cộng có tới 225.000 người hơn, từ năm 1921 đến năm 1922 cộng bán bông ra tới 354.000 bao (mỗi bao 500 boong); năm kia bán ra thêm lên nữa tới 1600,000 bao, nhờ cách tổ-chức đó mà nghề giồng bông ở bên nước Mỹ bây giờ được lợi ích rất lớn, cái sự-nghiệp của các hội cộng-đồng mậu-dịch càng ngày càng thịnh vượng khoáng trương, cái quyền lợi của nhà nông không hề bị tổn-thiệt mất chút nào vậy.

CÁI VẤN-ĐỀ BÀI TRỪ NHA-PHIẾN

Mới đây hội Vạn-quốc có đặt một hội-đồng riêng để tìm cách bài-trừ việc buôn nha phiến và tổ chức các cuộc hội nghị quốc-tế để bàn về vấn-đề quan trọng ấy.

Hội-đồng riêng ấy đã họp ngày 12, và ngày 15 Juillet mới rồi. Trong mấy kỳ hội-đồng ấy, hội-đồng dự thảo một bản giao ước lạm chế các chất độc như morphine, héroïne, cocaïne, cùng các thứ muối về các chất ấy chỉ cho chế tạo đủ dùng về việc làm thuốc mà thôi, cũng hạn chế sự giồng gọi quả nha-phiến, và coca. Hội-đồng đã bàn mọi khoản của ông Bourgeois và ông Brenier về việc đặt các phương sách kiểm soát một cách công hiệu để gián tiếp hạn chế các thứ độc chế tạo.

Các nước được đến dự cuộc hội-nghị của hội Vạn-quốc đặt nay mai có tiếp được một bản án văn thuật tỏ cái ý-kiến của các nước có đại-biểu tại hội-đồng riêng nói trên này. Các ý kiến của các nước có thể phân ra như sau này :

1° Nước Anh và nước Hoa kỳ bàn rằng các nước sinh sản và chế tạo các chất độc phải lập giao-ước với nhau mà tự hạn chế lấy sự sinh-sản và sự chế tạo theo một cái số của các chánh-phủ ấn định là đủ dùng về việc làm thuốc.

2° Người Hà-lan thì bàn rằng nên giảm dần sự giồng giọt đi, thì các chất độc sẽ phải hạn chế một cách gián tiếp.

3° Người Pháp bàn nên đặt thêm các phương-sách kiểm soát đối với từng nước, và đối với các nước, để biết rõ số các chất sản chế tạo là bao nhiêu.

Trong các bản dự thảo ấy, không biết các nước định ưng chuẩn phương sách nào, nhưng dẫu thi hành phương sách nào cũng rất khó khăn, vì sự buôn bán các chất độc ấy xưa nay là một mối lợi to cho mấy nước kia, nếu cấm hẳn đi chẳng là thiệt cho các nước ấy lắm sao.

VĂN UYỂN

Cảnh lụt trông trăng

Gió mát trăng thanh cả một trời,
Nước non riêng thẩm một vầng tôi.
Đồng-điền phẳng phắt coi thuyền lượn,
Nhà cửa mông mênh ngọn nước trôi.
Lo lắng có lăng trông muốn thẹn,
Nhớ-nhăng anh Cuội nghĩ buồn cười.
Ừ thôi tháng tám này sương vậy,
Mùa lúa sang năm vạn thú vui.

Đỗ-trọng-Sản, Phù-khoái

Thú chơi

Ai không chết,
Một năm mấy độ ngày giai-tiết ?
Hoa với nguyệt,
Ong với tuyết,
Bấy nhiêu ý vị ai người biết ?
Thảnh thiết,
Thâm thiết,
Một mảnh tình riêng như kết.

***

Bóng thoi đưa,
Một năm mấy độ vẫn không chừa.
Cầm với cờ,
Rượu với thơ,
Bấy nhiêu ý vị biết hay chưa ?
Ngẫn ngơ,
Ngẫn ngơ,
Xung quanh lặng ngắt như tờ.

Minh-Phượng

Nhớ bạn ở xa

Tây trần tay rót chén quan hà,
Nghĩ ngợi mà ta nhớ bạn ta.
Vừa mới năm nào tôi với bác,
Bây giờ cách trở hóa nên xa.

Thi hỏng

Riêng nỗi năm canh nghĩ chạnh lòng,
Buồn này ai để biết cho không ?
Rồng mây tưởng gặp thì bay nhảy,
Cay đọc trời xanh nỡ cướp công.

Phùng-v Đương (gare Yên-viên)

Hỏi chuyện hoa nhài

Đêm hè vắng trời quang trăng tỏ,
Chắn thảo-đường đưa nỏ trăm huề,
Muôn hồng ngàn tía xum xoè,
Đón này khoe thắm đón kia khoe vàng
Dưới bóng nguyệt thưa thắng thỏa [chí,
Trước trăm hoa vẫn tía đua cười,
Buồn tay hái cánh hoa nhài,
Yêu hoa hỏi hết mọi lời thấp cao,
Hương sắc ấy mà sao nỡ vậy ?
Cõi phong trần mấu bấy giống hoa,
Tiếc thay mặt ngọc đa ngà,
Đề đen đám bụi để pha lẫn bùn,
Xấu danh cả một vườn thượng-uyển
Hỏi thương em khuyên miễn đó lòi,
Hay chi những chuyện dông dài,
Nay ong mai bướm miệng đời mỉa mai,
Đã mắc tiếng ra người tang bộc,
Còn mong gì kim ốc phòng tiêu,
Hay em sinh ở đất nghèo,
Gốc cần cây cỗi chịu điều dan truân ?
Hoa e lệ ận cần tạn thở :
Rằng vốn em nay nở về đêm,
Trách thay miệng thế đảo điên,
Cười em ngẫn cạnh vô duyên lẹ đời !
Nơi miền điện chẻ bai ở ọe,
Khá khen ai đặt để nên lời,
Từ gan riêng giọt nỗi nỗi,
Khen chê ai chẳng biết xét người đó hay,
Dù chết dưng cây ngày không sợ,
Dám xin thưa quân-tử xét lòng,
Đừng chê oan kẻ mà hồng. . . .»

Lê-văn-Nhã

Tự do diễn đàn

Kỷ ngụ là gì ?

Nước Nam ta bắt đầu từ đời Hồng-lạc kể sau đến vua Đinh Tiên-hoàng thực là chánh-thống, trải bao nhiêu đổi mở mang thêm mãi, đời nhà nọ sang đời nhà kia, đến nay kể có mấy nghìn năm, vẫn cũng là giống nòi một nhà Hồng-Lạc; vận giới xoay chuyển, bĩ-thái khôn lường. Nay nhờ ơn Bảo hộ buổng thế thuỷ bình khai hóa trong ba cõi dân ta ngày thêm thịnh-vượng, những nơi sơn-lâm khoáng-giã, bãi-ngạn tân bồi đều lập đồn, mở đường, đào sông, mở chợ, dựng đồn-điền, đến đâu cũng có người tụ bội đến đấy. Như trước ta thường có câu tục-ngữ rằng: ai lên xứ Lạng. . . ra phố Vạn-ninh. . . . v. v. cho là những nơi lam-sơn chướng khí, thấy thổ bất phục, không ai dám đến. Bây giờ nhờ nhà nước mở mang, ấn ứng câu tục-ngữ đó đã là cũ rích rồi. Thế mới biết nước Đại-pháp thực là một nước văn-minh, chẳng quản thiếu sơn vạn thủy sang gây dựng được nên một nơi cảnh vật tốt tươi. Vậy ta há chẳng nên ngẫng mặt mà hưởng lấy cái ảnh-hưởng ấy, làm cho được nước giàu dân thịnh, đứng khu khư giữ lấy mõ cha đất tổ, không chịu đi khai phá, thì sao có cơ tiến-hóa được. Tôi thiết-tưởng như nay trong nước ta nhà có vài ba anh em, hoặc phải xứ mình điền thổ ít, sinh-nhai khó, ứng nên theo thời, giàu thì đi lập đồn điền, khó thì đi phụ với các ông chủ đồn-điền lấy ít ổ sinh-nhai, trước làm nâng dần, sau mới nên mệ chồng được. Cũng có kẻ người đại khôn cũng thấy ai khôn làng mình, hoặc tiện nơi buôn bán, hoặc mẫu-quan thê-hương, hoặc mua được ruộng đất, làm nên nhà cửa, không biết khí-độ người ta thế nào, đều cho là một hạng kiêu-ca kỳ-ngụ, chực đem lòng ta hiếp, tưởng chẳng lầm nhẽ, thực là hèn mạt quá, biết bao giờ mở mắt được. Thế thì thử xem gần đây như cụ lớn quận Hoàng mở ra ấp Thái-hà, quan tham tán Đinh-điền-Nguyễn mở ra huyện Tiên-hải thuộc tỉnh Thái-bình, huyện Kim-sơn thuộc tỉnh Ninh-bình. Các ngài chiêu dân lập ấp ra, bây giờ phồn-thịnh biết là dường nào? Vậy chẳng phải là dân-dân đến đó hay sao, mà những nơi đó chẳng phải ca-tụng công-đức khai sáng của các ngài; hiện có đền đài kỷ-niệm. Kể như câu phụ-ngụ thì tục như các chú bên Tàu, những người Tây-đen sang đây có nhà có đất thì mới thực là kỳ-ngụ. Còn người mình ở trong một nước mình đây cũng là vương-thổ, vương-dân cả, sao gọi là kỳ-ngụ được. Vậy thì những câu kỳ-ngụ của người mình không nên cổ chấp nữa, để người ngoại-quốc cười cho.

Trần-quý-Quán
Nghị viên cũ Ninh-bình

Cuộc thi thơ

Của Nhà-văn-Quyền nữ-sĩ

MMCMLXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Phồn-mỹ cung tường rực rỡ trong.
Vua Lý gây nền nhà cửa Không.
Sao Khuê sáng vẻ nước non Hồng.
Đàn ca Thủ Tử vang trời đất,
Gấm vóc Tô Nùng về núi sông.
Miếu cũ thành xưa kim cổ-niệm,
Đền đài hương lửa rạng trời Đông.

Phàng-đắc-Chác
Làng Dương xá, Bắc-ninh

MMCMLXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Mấy nhận tường cao đất tả chung.
Thi lệ tô màu công đức Lý,
Trâm huề rạng vẻ nước non Hồng.
Tiếng đàn vang khắp miền Nam Bắc
Ngọn đuốc soi bừng cõi Á-đông.
Trải Lý, Trần, Lê bao thế-kỷ,
Cỏ hoa Nùng Nhị vẫn như phong.

Nguyễn ngọc- hu
Làng Dương-xá, Bắc-ninh

MMCMLXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Triều Lý xây bia hậu tiến trông,
Lộng lộng đàn văn nêu miếu cổ,
Y Y cung học đạo thờ chung.
Đường đàn tranh vẽ nơi Nùng Nhị,
Hương khói thơm đưa cõi Lạc Hồng
Âu Á phong trào nay gặp hội,
Sông thù ai có nhớ nguồn không ?

Nguyễn-ngọc Ban
Làng Dương-xá, Bắc-ninh

MMCMLXXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Truyền để danh thơm giá mấy trùng
Ngọn bút rừng nho tô vẻ cũ,
Cành hoa vườn uyển đức lời trung.
Công khanh luống những đường ra sẵn,
Âu Á càng thêm bước quản thông,
Trải khắp Lý, Trần dài mãi mãi,
Ai là nữ-sĩ biết hay không ?

Hoàng-thị-Mai
85, Rue des Changeurs, Hanoi

MMCMLXXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Miếu mạo ngày ngà ngửa mặt trông.
Làu Nhị thơm lừng mối đạo học,
Núi Nùng sáng vặc nếp nho-phong.
Cung tường chín nhận cao trời Bắc,
Nhật-nguyệt hai vừng chiếu cõi Đông.
Trải mấy ngàn thu còn dấu cũ,
Rừng nho biển thánh biết bao cùng.

X. Hanoi

MMCMLXXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Trải Lý, Trần, Lê vững một lò.g.
Văn-miếu uy-nghi trong cõi Lạc,
Bảy mươi sĩ-tử nức trời Đông.
Cung tường chót vót con Thủ Tử,
Cây cối âm tum vì Nhị Nùng.
Nhớ tới lúc nào khôn dặt bút,
Làng văn đi đến ngẳng đầu trông.

Vũ-ngọc-Long
25, Ngõ Gạo, Haiphong

MM MLXXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Đạo Khổng lưu truyền khắp cõi Đông
Muôn kiếp hãy còn bia sử ký,
Ngàn năm ghi chép nếp nho-p ong
Quốc hồn lai láng dòng sông Nhị,
Đạo học chon von đỉnh núi Nùng.
Bia đá cột đồng co-chi cũ,
Hỏi ai qua đấy đứng mà trông.

Lương-nhật-Tuân
Bình-vọng, Hà-hồi, Hà-đông

MMCMLXXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đạo K ổng uy-nghi vẫn nức lòng.
Ba thước khói bay vòng nhật-nguyệt,
Bốn mùa hoa nở ánh xuyên khung.
Mành gương Trâu-Lỗ lưu thiên cổ,
Một mố, đi-luân thấu cửa trùng.
Trải mấy tang-thương mưa gió tạt,
Cát lầm chẳng gợn vẻ gương trong.

Trần-minh-Ngọc, Lao-kay

MMCMLXXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn miếu nguy nga chốn Nhị Nùng.
Đạo đức rừng nho gây dựng trước,
Luân thường cửa thánh vẻ vang chung
Cung tường một giải làn rêu phủ,
Cỏ miếu năm tòa ngát khói xông.
Bia đá tiên-triều ghi tạc đó,
Uy nghi văn-các dấu còn phong.

Vũ-đình-Lễ
Biện-báo tòa Pakha

MMCMLXXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Máy tạo văn xoay rất lạ lùng.
Hương khói sĩ-vương bia đạo Khổng
Ngọn nga văn-hiến khắp nền Đông.
Bát nghiên giấy mực đủ thay đổi,
Lễ nghĩa kinh luân vẫn một lòng.
Gạo tỉ nước nhà ngày mở rộng,
Mong sao khỏi phụ đấu tiên rồng.

Nguyễn-văn-Vân, Yên-nam

NGƯỜI NHẬT VỚI VIỆC HẠN-CHẾ DI DÂN Ở HOA-KỲ

Từ ngày Hoa kỳ thi-hành bản luật hạn chế di-dân đến giờ người Nhật tìm được lắm cách tránh bản luật ấy cũng tài tình. Ngu ên luật ấy định hạn mỗi năm, bao nhiêu người N ật được phép đến làm ăn ở Hoa-kỳ. Song trong luật có một khoản định rằng những người Nhật hiện đã ở Hoa-kỳ rồi, thì người vợ có ở Nhật cũng được phép vào Hoa-kỳ không phải tính vào cái số hạn định di-dân. Người Nhật ở Hoa-kỳ nhân khoản ấy, bèn ủy-quyền cho người ở xứ sở mình làm lễ cưới vợ c o, rồi bảo vợ sang Hoa-kỳ với mình. Những việc cưới vợ ủy-quyền như thế nhiều quá, đến nỗi có hiệu riêng đặt ra để làm việc ấy, tin đi mỗi lại có khi phải dùng vô tuyến điện mà thông cho nhau.

Hội đồng coi về việc di dân thấy số đàn bà cưới bằng vô tuyến điện như thế đến nhiều lắm, định không công nhận cho đàn-bà cưới xin như thế được cái quyền nhập cảng Hoa-kỳ. Sau việc ấy đem đến tòa án, tòa xét ra cưới xin như thế cũng đủ phép, không có thể không công-nhận được.

Cái danh hiệu ấy có lẽ lại không thành. — Từ ngày có nghị-định đổi tiếng « công-chính chuyên-môn tham-tá » làm « công-chính chuyên-môn tá-sự » thì trong ngạch các viên agents techniques des T. P. phần nhiều xem ra lấy làm ngao ngán lắm, ngao ngán về nỗi cái tên đã đổi đi đổi lại đến bốn lần mà chưa chắc đã thành, từ xưa đến nay không có ngạch nào lại phải đổi cái tên nhiều đến thế, mà các viên ấy lại lấy làm kỳ nữa là cùng một ngày 13 septembre 1924 có nghị-định đặt các viên agents techniques ngạch công-chính với ngạch họa-đồ là thom-tá mà đến ngày 27 sep embre có nghị-định đổi lại là tá-sự thì duy mới thì hành về ngạch công-chính mà thôi, còn ngạch họa-đồ thì chưa thấy nói gì đến. Như vậy có lẽ trong các hàng agents techniques, chỉ duy có ngạch họa đồ được gọi là ông tham hay sao ?

Vì lẽ ấy mà nghe nói trong ngạch công-chính có mấy ông lại sắp vận động xin bỏ hẳn cái tiếng tá-sự đi, chỉ còn lề lại hồn chữ đầu là « công-chính chuyên-môn » thôi vậy, chẳng muốn gọi là ông tham, ông cán, hay là ông tá nữa.

Nếu vậy thì cái tiếng tá-sự xem chừng cũng không bền, mà có còn nữa thì cũng chỉ còn ở công văn thôi, chứ ở câu miệng hay là ở danh thiếp tất không bao giờ thấy.

Muốn bán một cái nhà ở phố hàng Giấy chợ Đồng-xuân, số 51. Hỏi ở đấy. 4016

Một tuần lễ chiếu bóng rất đặc-biệt ở tại
CINÉMA PALACE
HANOI
Từ thứ tư 15 đến thứ ba 21 Octobre 1924

Chương-trình
Chiếu toàn những phim ảnh Annam

1° **Hội Kiếp bạc.**
2° **Chuyện Kim-vân-Kiều.**
3° **Phong cảnh Kinh đô Huế.**
Xin mời các quý-khách chiếu-cố.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	27 độ
16 giờ	31 độ

Lịch ngày mai
Dương-lịch
Thứ sáu 17 Octobre 1924
S. Edwige
Âm-lịch
19 tháng chín năm Giáp-tí
Ngày Kỷ-dậu
Hành Mộc Sao Lâu, Trực Khuê.
Kị : Phá-khoán, Xuất-hành.
NGHI : Tế-tự, Điền liệp
Xá-khẩu

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 $ 75
— nhì	—	10 20
— ba	—	9 55
Thóc.	—	6 50
Bắp ngô.	—	6 50

Giá bạc. Kể từ ngày 16 Octobre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 $ 35

Tàu chạy Quảng-đông. — Tàu *Songbo* đến ngày thứ bảy 18 octobre 1924 hồi 6 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Canton, theo đường Hoihao và Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 17 octobre.

Tin đường xá. — Vì đường thuộc địa số ba bị lở ở kilomètre 122 (là ở sau Chợ mới) và ở kilomètre 180 (là trước Phủ thông) cho nên cỗ đường đi được thì hẹp lắm. Vậy những chỗ ấy cấm xe cộ không được đi mau quá 4 kilomètres một giờ.

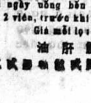
Sở nông-nghiệp tiến-bộ thí-nghiệm. — Nay đặt tại những khu đất đã ua được ở làng Dình-trong, huyện Tam-dương tỉnh Vĩnh-yên và tại làng Nam xương tổng Thọ-xương phủ Lạng-giang tỉnh Bắc-giang một sở nông-nghiệp tiến-bộ thí-nghiệm (station de démonstration des progrès agricoles.)

Tiền quyên giúp dân bị lụt. — Bản-báo nhận được của M. Ng-văn-Thìn ở mỏ Phú-nhu-quan mười số tiền 21 $ 10, là tiền của ông và của các viên đồng sự với ông gửi quyên giúp các dân bị lụt, vậy xin đăng qui-tính phương-danh các nhà từ-thiện như sau này :

MM. Ng-v-Thìn 2 p ; Ng-ngọc-Ngân 1 p ; Ng-đức-Tần 1 p ; Ng-đức-Điền 1 p ; Ng-tư-Lục 0p.30 ; Ng-phước-Thọ 0 p.50 ; Vũ-viết-Hoàn 0p.50 ; Vương-v-Tha 1 p ; Trần-v-Đồng 0 p.60 ; Ng-v-Sinh 1 p ; Ng-v-Trinh 1 p ; Ng-v-Cán 1 p ; Ng-v-Trần 1 p ; Trần-văn-Tôn 0 p.50 ; Ng-v-Út 0 p.50 ; Ng khắc-Tuấn 2 p ; Ng-văn-Tập 2 p ; Bùi-văn-Chấp 0 p.50 ; Nguyễn-v-Khuy 1 p ; Trần-văn-Sánh 0 p 50 ; Trần-như-Sơn 1 p. 50 ; Nguyễn-viết-Vi 1 p.

Cộng. . . . . :	21 $ 40
Trừ tiền măng-đa và tiền cước gửi thư . . . . . :	0 , 30
3 cái măng-đa số 292595, 292597 và 414208, cộng tiền là . . . . . :	21 $ 10
Những số tiền bản-báo đã nhận được từ trước. . :	650 $ 95
Tổng cộng. . . . :	672 $ 05

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montéo
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0 $ 90
油肝魚丸

Hội chợ Hanoi

Làm thử sáu

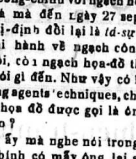
Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Nên cho con cái học đàn nhạc, có người dạy đàn piano, và tiếng Anglais. Trả tiền rất phải chăng.

Học mau biết :
48bis, phố Borgnis Desbordes
Hà-nội

Ai muốn thử lịch năm 1925 ? — Lịch mới năm 1925 hiện nay bán quán đương bắt đầu làm. Có nhiều bức vẽ rất đẹp, rất nhã. Vậy có lời kính-cáo để các nhà đại công thương trong nước, ai muốn thừa lịch năm 1925, thì xin kíp đến bản-quán mà chọn các kiểu, ý ưng kiểu nào thì đặt làm ngay, kẻo chậm ra thì các kiểu vẽ đẹp người ta tranh hết mất.

Sau đây bản-quán xin thử in ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào :

Giá lịch của bản-quán bán như sau này :

Từ 100 trở lên. . .	0 $ 35 một
Từ 11 đến 99 . . .	0 40 »
Từ 1 đến 10 . . .	0 45 »
Tiền cước.	0 20 »

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tưởng nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn viết thơ về, xin cứ gửi cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này :

M. Bôi-xuân-Tuân
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Ngạch Học-chính. — Các học sinh có tên sau này được bổ :

I. *Giáo học tập sự.* — M. Trần-văn-Chính. Ngô-vi-Ban, Phạm quang-Phoc, có bằng thành-chung Pháp-Việt.

II. *Giáo học phụ tá, lương mỗi tháng 35 đồng.* — M. An-viết-Chan có bằng thành-chung, học ở trường nam Sư-phạm.

III. *Giáo-tập tập sự.* — MM. Ng-duy-Bin, có bằng sơ học, cựu học sinh lớp Sư-phạm. Lê-văn-Chung có bằng sơ học và đỗ bằng tiểu-học tây, Ng-văn-Khôi, có bằng sơ học, cựu học sinh năm thứ tư trường Bảo-hộ.

IV. *Giáo-tập phụ tá mỗi tháng 15 đồng* — MM. Ng-đức-Dzu, Lê-đăng-Long, Ng-hữu-Tuân, Bùi-đức-Vinh, Ng-đức-Thinh, Nguyễn-văn-Gu, Phạm-mạnh-Đam, Trần-đức-Tai, Nguyễn-hữu-Thăng, Lê-mộng-Việt, Ng-Văn có bằng sơ-học.

Các viên giáo-tập tập sự có tên sau này được thăng giáo-tập hạng tám kể từ ngày 1er octob e 1924.

MM. Trần-hữu-Bat, Nguyễn-Lộc, Tống-đình-Tương, Nguyễn-huy-Bài, Đỗ đình-Bích, Vũ-ngọc-Nam, Bùi-đình-Côn, Phạm-văn-Thiêm, Phạm-gia-Huệ, Hà-kim-Thoa, Nguyễn-năng-Vinh, Lê-văn-Thu, Đỗ-đức-Thiệp, Ng-trung-Tín, Hoàng-văn-Ngọc, Vũ-duy Thiện.

M. Cao-duy-Chinh giáo-tập hạng 7 hết hạn nghỉ giá hạn thì nay được phục chức cũ.

Cát nạn ô-tô. — Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi, sở mật-thám đã cho xét về một cái nạn ô-tô xảy ra ở đường Ninh-bình đi Thanh-hóa.

Vì da mất nhiều quá. — MM. Bạch-như Phộng, thư-ký sở Tài-chính ở hàng Buồm, mất một cái ví da đựng 2 $ 40 và cái thẻ thuế thân, Nguyễn-trọng-Ngân, hàng thịt ở phố hàng Cá mất một cái ví da đựng 43 đồng bảy cái giấy biên lai tiền và một cái thẻ thuế thân ; Phạm-v Tín thư-ký nhà ở hàng Quạt mất một cái ví da đựng thẻ thuế thân và các giấy má vật ; Ng-v-Can học-sinh nhà ở hàng Bông số 173 mất cái ví da đựng 4 $ 00, một cái thẻ thuế thân và mấy cái giấy facture.

Tôi có mất một cái ví da trong đựng một cái giấy khai-sinh, một cái giấy mua xe đạp, một cái giấy nhận đã đỗ bằng Sơ-học Pháp-Việt và nhiều giấy can-hệ nữa. Vậy người nào bắt được xin mang lại trả, tôi xin nộp tạ. Còn như kẻ bắt được những giấy má ấy lợi-dụng để làm xằng thì tôi không chịu trách-nhiệm, xin kính cáo để mọi người rõ.

Nguyễn-văn-Chín
104, Rue des Pavillons Noirs

Bị chó cắn. — Hai con chó tây của viên đội Chinière ở phố Vong-phúc chiều hôm kia ra ngoài đường cắn phải tên Đinh-văn-Linh 13 tuổi là trẻ đi bán báo dong ở mông bên trái mất cả bên phải thì phải đem vào sở Thú-y xét. Còn đưa lẻ con ấy thì phải đưa vào nhà thương để bước thuốc. Sở cảnh-sát đã làm giấy biên bản phạt chủ có chó.

Thịt lậu thuế. — Người cảnh-sát số 72 bắt được mấy cân thịt lợn không đóng dấu bỏ ở đường cái.

Mất của. — Ng-v-Dau làm bếp nhà ở ngõ hàng Khoai trình mất một cái thẻ thuế thân và hai cái vé vạn bảo ; Ng-thị-Năm làm nghề đúc đồng ở Nam trang mất một cái vé vạn-bảo ; Phạm-v-Lộc ở nhà G ây-thép phố Hàng Cót mất một cái đồng hồ đeo tay mạ vàng giá 180 fr. trong khi đi từ phố Paul-Bert đến ngõ Sầm-công. Trần-v-Qui mất cái ví da đựng thẻ thuế thân và 5 p. 2'.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thụ độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập Huế.
Ngoại khoa, hỏ-sinh, chữa mắt và các trứ bệnh lậu bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều từ . . đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại : ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.
GIÂY NÓI SỐ 236
8301.

Vừa ở Tam đảo mới về mấy hôm nay
Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé
Số nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 295
Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.
Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh siển, bệnh đau dạ dầy, đau ruột, bệnh dân bà và hô-sinh, vân vân.
Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.
Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.
Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 2080

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Quyên nước lụt. — Ngày chủ-nhật vừa rồi, hai hội thể-thao Le Radium và La Flèche tổ-chức cuộc đá bóng thi để lấy tiền quyên giúp dân nước lụt thì nay mới được biết số tiền thật đã thu được như sau này :

Vừa tiền quyên và bán vé
của hội Le Radium : 379 $ 20
Vừa tiền quyên và bán vé
của hội La Flèche : 445 , 10
Cộng là : 824 $ 30

Trong số đó có hai hội không trừ chi phí gì khác vào đấy cả, hiện nay tuy ba đã đem nộp quan Đốc-lý thành phố để nhờ ngài chuyển giúp lên hội Cứu-tế Hà-nội.

Xem như thế đủ rõ lấm lòng hào-hiệp của cả hai hội đáng khen lắm.

Hội La Flèche là một hội thể thao có đã lâu, danh tiếng lừng-lẫy ai cũng biết, ta không cần phải thêm lời khen ngợi ra đây làm gì nữa. Duy có hội Le Radium người Trung-hoa gọi là « Việt-Nam Hải-phòng Hoa kiều tỉ anh-niên tác cầu hội » cho người Trung-hoa mới thành lập độ vài ba tháng nay, thế mà họ có công luyện tập chóng tấn tới trong thấy, gần đây hội đá thi với thủy-binh tàu *La Pérouse* và lục-quân trại 9ème Colonial đều được cả. Đến nay nhân dịp việc phúc-đức hội lại muốn khoe tài nên mới tổ chức cuộc thi-cầu ngày chủ nhật trước đến với một lối có danh tiếng là hội La *Flèche*. Nghe đâu lần này vì hội *Radium* được hội La *Flèche* nên lại sắp thách đá với hội « Vô địch Bắc-kỳ »

Nhân tiện đây xin có lời mừng hội Le *Radium* mới thành lập mà đã được vẻ-vang như thế.

Tối hát cải-lương. — Số báo ngày hôm qua có đăng theo bản lai-cảo của các nhà từ-thiện định tổ-chức một tối hát cải-lương để lấy tiền quyên giúp dân nước lụt, nhưng đến nay lại có tin rằng chưa chắc đã thành vì có nhiều lẽ ngăn trở. Vậy khi nào được tin gì khác nữa về việc ấy lại sẽ đăng báo để độc-giả rõ.

Muỗi ăn đất đỏ. — Muỗi là một thứ thực-phẩm cần dùng hàng ngày cho người ta mà ở đâu cũng kêu rằng đất đỏ thực tối nguy thay ! Nguy đến nỗi nhà nước đã phải lưu tâm tới là việc chăng vậy, nhưng khốn nỗi « quan xa, bản-nha gần » cái thói đất lót luồn lọt của bọn lại buôn và cái sự tây vị nể nang của người ta bao giờ cũng sẵn có bên mình, những phương sách chữa nhà nước muốn trừ nạn ăn muỗi đất đỏ cho dân ít thấy công hiệu là bởi đấy.

Xem như ở đây hàng ngày ở trước cửa kho muối đường Républiqué đông đảo những người, nhác trông chẳng khác gì cái chợ từ sáng đến tối, muối trong kho tải ra rất nhiều, thế mà không biết làm sao nhân-dân trong thành-phố vẫn nhao-nhạo lên về giá muối mỗi ngày càng cao hơn thêm mới lạ !

Trẻ con lạc. — Ng-ngọc-Sa, 27 tuổi, làm việc tại hãng Union Commerciale lại sở Cảm tỉnh rằng có đứa con gái nhỏ lên 10 tuổi lạc đi đâu mất từ ngày 10 octobre trước mà tìm chưa thấy.

HÀ-ĐÔNG

Trường Nhị-khê. — Cái khoản tiền mà tổng Cổ-hiền, thuộc phủ Thường-tín, phải nộp cho Bảo-hộ để chi đỡ vào tiền lương thầy giáo, tiền bàn ghế đồ đạc dùng ở trường Nhị khê thuộc tổng ấy mỗi năm định là 600 đồng bạc.

Còn việc làm và sửa sang nhà trường, việc sắm sửa bàn ghế thì thuộc về dân sở tại chịu.

NAM-ĐỊNH

Cuộc nói chuyện tại hội Tri-tri. — Hồi 8 giờ rưỡi tối hôm 14 octobre, tại hội Tri-tri có mở một cuộc nói chuyện. Mới 8 giờ người đến nghe đã đông chật cả hội-quán.

Đúng 8 giờ rưỡi ông hội trưởng Nguyễn-văn-Hội có nói mấy lời giới-thiệu diễn-giả là ông Hoàng-ngọc-Phách.

Đoạn ông Phách bắt đầu nói chuyện về vấn-đề « Xét tâm-lý người thôn-quê bằng những câu hát ». Ông Phách kể ra một mớ ca-rao tục-ngữ cùng những câu hát đời xưa và đời nay. Ông lại diễn-giải rất rõ ràng minh bạch ; cho nên trong một tiếng đồng-hồ ngồi nghe ông nói, lúc ra về ai cũng có ý là một câu chuyện rất vui.

Hội Tri-tri đã định cứ mỗi tháng lại mở ra một cuộc nói chuyện như thế.

Vậy dám mong ở các nhà văn-học trong tỉnh ta, hơi chút thì giờ thảnh thoảng nói chuyện cho bà con nghe thì cái ý hay của hội Tri-tri mới có cơ đạt được.

BẮC-GIANG

Đi trường. — Trường Sơ-học yếu-lược Mỹ-cầu ở làng Mỹ-độ, nay được phép dọn sang làng Phùng-pháp.

(Xem trong thứ tư)

KÍNH CÁO CÁC BẠN ĐỌC TIỂU-THUYẾT

Bộ « TỤC TÁI SINH DUYÊN 續再生緣 » của *Nguyễn-đỗ-Mục đã xuất-bản, cũng chia làm hai cuốn :*

Tiền biên.	0 $ 90
Hậu biên.	0 , 90
Tiền cước gửi mỗi cuốn	0 , 20

Ngài nào muốn mua, xin mau mau gửi thư và mandat cho ông NGUYỄN-ĐỖ MỤC, Trung-Bắ. Tân Văn, Hanoi.

Bộ « SONG-PHƯỢNG-KỲ-DUYÊN » cũng đã xuất bản lần thứ ba. Cả đôi lại các bức vẽ theo kiểu mới.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ rượu về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tàu Nội các phụng tới châu phê rằng :

Chiều nay đã được phòng của MONTÈS qui ông, có chè trà mời thử rượu bổ đã tiếng ; ngu-dân qua rồi ban, dâng nên ý ưa thường, trước lực phê thì gửi cho qui được phòng chủ-ông để tỏ tình-giả.

Khâm thử.

碑 啓定 年 五 月 初 七 日 內 奉 閣 以 嘉 樂 製 福 酒 內 賞 賜 飲 此 示 試 用 味 師 員 同 主 允 當 給

Rượu này đã kê cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu chỉ-tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Một sự tiêu dụng cần kiệp mỗi ngày

Muống cho da-thịt đặng giồi mạnh khoẻ lo u nhọt thì trước hết phải lo làm sao cho mấy lỗ hỏi trong chốn long đăng thong xuống khoẻ đều đó quê đóng đầy mỗi ngày. Duy có dùng xà-bong Cadum, đặt làm ra theo phép trì cách, lựa những vật vị nhứt hạng thì được vậy, rửa ráy thường ngày thì da thịt sạch sẽ khoẻ mạnh, trở nên mịnh màng tươi tốt lắm.

Savon Cadum

M. Maurice GAY

Chánh kế-toán

Có khi kính-cáo để ai nấy biết rằng, ông sẽ mở một lớp dạy Kế-toán (Comptabilité) bắt đầu dạy từ ngày 1er Décembre 1924. Mỗi tuần lễ dạy hai lần ngày thứ hai và ngày thứ sau từ 20 giờ đến 22 giờ.

Giá một tháng là 10 đồng. Khi học đủ các bài, có thể cấp một cái bằng nhận thực.

Đến biên tên tại nhà M. Gay, 80 bis, 2208 Bd Armand Rousseau.

PHÒNG KHÁM BỆNH

56, đường Quan-thánh, Hanoi

Sáng nào cũng khám bệnh từ : 10 giờ đến 12 giờ — trừ chủ nhật.

chiều nào cũng khám bệnh từ : 2 giờ đến 3 giờ rưỡi — trừ thứ năm và chủ nhật. 2220

Bát quái-cheo !

Thưa Ngài,

Khi Ngài chiếu-cố cho bản-hiệu, hoặc dặn người nhà đến lấy, xin nhớ cho rằng, ngoài cửa có cheo cái bát quái, thì mấy chính hiệu chè ngon.

SINH-THÁI

51, Giữa Phố hàng Ngang, 51

1167 HANOI

GỖ LIM CÂY !

Có hơn một trăm cây gỗ lim xanh « Ha-cương »,ước 70 thước cubes, muốn bán.

Hỏi tại bản-quán.

ÔNG PEYROT

Nguyên Giám-đốc Sơ-đẳng học chánh Bắc kỳ

Luật-khoa cử-nhân

Có mở một sở đại lý việc quan, tại nhà ông ở số 63, Bd Doudart de Lagrée (Dốc hàng Kèn) Hà-nội. Ai cần biết luật lệ về các việc trong quyền các tòa án Tây Nam, có thể đến hỏi được. Ai muốn nhờ các việc như mua bán, đổi chác thuê mượn, tra xét văn tự, văn-khế, v.v ông cũng nhận làm. Làm nhanh mà kín đáo. 4008

HÚT THUỐC LÁ « CCQ » KHÔNG MẤT TIỀN, SAO LẠI KHÔNG HÚT ?

Muốn biết cách làm thế nào thì hỏi lại hiệu GRANDS MAGASINS RÉUNIS *hoặc hiệu nào bán bán thuốc cho mình.*

MỚI CÓ

CHUYỆN GIẢI TRÍ

Tập I, giá 0$10

Bán ở khắp các hàng sách

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

HỘI SÁN NHIÊN ĐÀI HỌP ĐẠI HỘI-ĐỒNG THƯỜNG NIÊN

Đúng một giờ chiều chủ nhật 26 Octobre 1924 xin mời các ông các bà hội viên ở hội « Sán nhiên-đài » đến họp đại-hội-đồng thường niên tại nhà hội ở n° ô hàng Mã-may, số nhà 18 tỉnh Hanoi.

Hộ-đồng Trị-sự,

Tối thứ năm 16 Octobre 1924

Hát giúp các miền bị lụt

Mới cá : quý-khách đến mua vé xem hát cũng như bỏ tiền giúp việc nghĩa.

Xem tích hát đặc biệt :

MẸ GÁI BỎ VỢ,

LÚC KHỔ AI THƯƠNG

Không bán chương trình và không quyền tiền trong rạp.

Bốt thứ sáu, 17 Octobre 1924

Diễn hai tích :

Tích thứ nhất :

NGƯỜI TIÊN MANG LỐT HỒ

Tích thứ hai :

ĐIÊN-VI THẤT KÍCH

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$30

Tiền cước mỗi quyển . 0, 12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông BÙI-XUÂN-THÀNH

61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

THUỐC MYSOL

Là thuốc chuyên-trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tây cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bình chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bảo-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con ghi vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi

Đề chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

NÊU thấy ai mắc bịnh truyền, bịnh hèn thì nên bảo người ta dùng thuốc bằng bột, bằng điếu vấn (REMÈDE D'ARTEMISIE EXIBARD EN POUDRE, CIGARETTES).

Thuốc này hiệu các lương-y, ai cũng lấy làm hiệu-nghiệm, hết sức khỏe được bằng người khỏi bịnh.

Đã bịt trong một cái điếu, hoặc trải một mảng kim-khí mà đốt, rồi hút cái khói thuốc, thì lập tức đỡ ngay. Có thứ mà xem, sẽ thấy kiểu-hiệu lạ thường. Hai thuốc điếu (CIGARETTES D'ARTEMISIE EXIBARD), cũng kiểu-nghiệm lắm.

Trên cái bằng quảng cáo, chung quanh hộp thuốc có in dấu-hiệu sau này mới là thực hiệu :

Có bán tại : H. FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris, và các hàng Bào-chế.

Gởi bán tại BLANC, Hanoi / MONTÈS, Hanoi

NHÀ BÀ-CHƯƠNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khi thuốc không tiêu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi ngay.

Giá bán : 1$20 một lọ

« NGÔI SAO MAI » HAY MỌC Ở ĐÂU ??

Ở HIỆU TIẾT-HIẾU-TRUNG DIT TRÚC-THÀNH

35, Place Neyret, Hanoi - Tonkin

Nếu các ngài không tin, xin quá bộ lại mà xem ở đấy bán toàn thứ xe đạp hiệu Venus « NGÔI SAO MAI » và Philos là những thứ xe rất tốt mà giá lại hạ : Venus 55$00 ; Philos 50$00. Còn nhiều thứ đồ phụ tùng cũng đều bán hạ giá cả !!

HỘI BẢO TRỢ TRẺ CON LAI VÔ THỪA NHẬN

Chỉ-dụ ngày 21 Juillet 1917 đã nhận cho rằng : Hội có ích lợi chung

CUỘC ĐÁNH SỐ

GIÚP CHO HỘI

SỐ TRÚNG THÌ ĐƯỢC TIỀN

QUAN THỐNG-SỨ BẮC-KỲ ĐÃ CHO PHÉP

Theo nghị-định ngày 30 Juin 1924

Cuộc đánh là 60.000 số giá vé bán là 0$50 một vé

NHỮNG SỐ TIỀN ĐƯỢC KỂ SAU ĐÂY :

1	số được	2.000 piastres.	2.000$00
1	số được	1.500 —	1.500.00
1	số được	1.000 —	1.000.00
3	số được	500 —	1.500.00
5	số được	100 —	500.00
20	số được	50 —	1.000.00
48	số được	25 —	1.200.00
		Cộng số số vé được ; thành :	9.000$00

Mua vé ở đây

ĐIỀU LỆ

Hội sẽ mở số và NGÀY MỞ. — Số mở ở tòa Đốc lý Hanoi, ngày 30 September 1924, hồi 9 giờ sáng, có mời 4 viên trị-sự của hội trông coi việc mở số và quan Đốc-lý Hanoi và Hiến-binh. Hiến sẽ việc đó ngày 5-tài ngày mở số ấy có thể hoàn lại được (theo khoản thứ 7 trong nghị-định).

NHỮNG SỐ ĐƯỢC. — Những số được thì sẽ yết thị và đăng báo. Nếu những số được mà không có số ông bạn mua thăng-thiên thì ngày mở số đó thì người mua tiền ấy sẽ có thể vào công-quỹ lấy lại (theo khoản 8 trong nghị-định).

SỐ GỬI TIỀN LẠI VÀ VỀ PHẦN THƯỞNG SỐ ĐƯỢC. — Những chữ in nghiêng trong số ở là Đông-Pháp Ngân-hàng và những số trong được thì ở chính Ngân-hàng ấy phát tiền cho chủ số (theo khoản thứ 6 trong nghị-định).

Số 39

THÚY-HỦ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Trong khi cùng ngồi uống rượu, *Đồng-siêu* và *Tiết-bá* lại nói với *Lỗ-tri-thâm* rằng :

— Bạch lạy sư-phụ ! Chẳng hay sư-phụ người tu ở cảnh nào ?

Lỗ-tri-thâm cười mà bảo rằng :

— Chúng bay hỏi đò chỗ ở của ta làm chi ! Để thử ng định về tận nộp *Cao-cừu* đó chăng ! Ta bảo cho mà biết : người nào sợ *Cao-cừu*, chứ ta đây không sợ ! Ta mà gặp bẫn thì sẽ cho hắn nếm thử ba trăm cái thiền-trượng này !

Đồng-siêu và *Tiết-bá* vin lặng, không còn dám nói một câu gì nữa. Khi ăn uống xong, tính trả tiền hàng, lại mang xách khăn gói cùng nhau ra đi.

Lâm-sung hỏi *Lỗ tri-thâm* rằng :

— Bây giờ sư huynh định đi đâu ?

Lỗ-tri-thâm nói :

— Cũ-ngữ có câu rằng : « *Giết ai thì giết cho chết, cứu ai thì cứu cho hết* », thế nào tôi cũng phải đưa đại-huynh cho đến *Thương-châu*.

Đồng siêu và *Tiết-bá* nghe nói, ngẫm nghĩ buồn rầu : Nếu vậy thì khổ cho chúng ta quá ! Khi về chúng ta biết nói thế nào. Thôi thì bây giờ dẫu sao cũng phải tùy theo ý bẫn.

Từ đó trong khi đi đường, phải theo mệnh lệnh *Lỗ-tri thâm*, bảo đi thì đi, bảo ngủ thì nghỉ, hai tên thừa-sai-nhân không dám to tiếng, chỉ sợ hòa-thượng nổi giận. Đi trong ít lâu, thuê được một chiếc xe để *Lâm-sung* ngồi, còn ba người thì lẽo-đẽo theo sau.

Đồng-siêu và *Tiết-bá* sợ chết đến thân, đành phải một mực vâng theo mệnh-lệnh. *Lỗ-tri-thâm* đi đường, gặp có rượu thịt, lại mua cho *Lâm-sung* ăn uống.

Cũng cho cả hai tên thừa-sai-nhân kia ăn, nhưng hễ nghỉ ở hàng quán nào thì lại bắt hai tên ấy phải thổi cơm nấu nước, hầu-hạ phục dịch. Chưa tối đã bắt phải nghỉ, cũng chẳng anh nào dám cưỡng một lời.

Đồng-siêu và *Tiết-bá* bàn vụng với nhau rằng :

— Chúng ta thật khổ ! Bị lão hòa-thượng này giám-đốc, đến khi trở về, biết bẩm với quan *Cao* thái úy thế nào.

Tiết-bá nói :

— Tôi nghe nói trong giải-vũ tại nơi vườn rau của chùa *Đại-tường-quốc* mới có một người tăng-nhân đến ở, tên gọi *Lỗ-tri-thâm*, có lẽ chính là người này. Khi ta trở về, cứ nói thật rằng chúng ta đã định giết *Lâm-sung* ở trong rừng *Giả-trư* mà bị lão hòa-thượng này làm ngăn trở, hắn lại đưa đến tận *Thương-châu*, vì thế mà không hạ-thủ được. Chúng ta nộp trả 10 lạng vàng, để *Lục-ngu-hầu* vào bẩm *Cao* thái-úy, rồi đi tìm nã lão hòa-thượng này, thế là chúng ta không vướng viu chi cả.

Đồng-siêu nghĩ lấy làm phải. *Lỗ-tri-thâm* cũng đi trong 18 ngày trời, đã đến gần *Thương-châu*, chỉ còn cách độ 70 dặm nữa. Hai bên lối đi đều có nhà ở, không vắng vẻ như trước.

Lỗ-tri-thâm tỏ ý bất chấp như thế rồi, mới ngồi nghỉ ở trong bụi thông mà bảo *Lâm-sung* rằng :

— *Lâm* đại-huynh ơi ! Từ đây cho đến *Thương-châu*, không xa bao nhiêu. Tôi đã đó biết là hai bên lối đi, đều có nhà ở, không vắng-vẻ như trước, vậy tôi xin cùng đại-huynh từ giã, rồi sau này ta còn có ngày gặp nhau.

Lâm sung nói :

— Sư-huynh trở về, xin nói cho nhạc-phục tôi biết tin. Cái ơn sư-huynh cứu tôi, nếu tôi còn sống, không bao giờ có thể quên được !

Lỗ tri thâm lấy ra 20 lạng bạc trao cho *Lâm-sung*. Lại cho *Đồng siêu* và *Tiết-bá* mỗi người mấy lạng mà bảo rằng :

Hai người, đáng lẽ ta đánh vỡ óc ra đã lâu, chỉ vì nể lời bạn ta mà còn khoan tha cho đó. Từ đây trở đi, hai người muốn tốt thì chớ nên đem lòng phản-rắc !

Đồng-siêu và *Tiết-bá* đều nói :

— Việc này chỉ tại quan *Cao* thái-úy, chứ chúng tôi khi nào lại dám như thế !

Đồng siêu và *Tiết-bá* cầm lấy mấy lạng bạc, vừa toan quay đi thì *Lỗ tri-thâm* lại trừng mắt nhìn mà hỏi rằng :

— Cái đầu của hai người có rắn được bằng cái gốc cây thông này hay không ?

Đồng-siêu và *Tiết-bá* đáp rằng :

— Đầu chúng tôi cũng là thịt da của cha mẹ sinh ra, có đâu lại rắn được như thế !

Lỗ-tri-thâm cầm cây thiền-trượng đánh ngang vào gốc cây thông một cái thật mạnh, ngập sâu hai tấc, gẫy khuyu xuống đất. *Lỗ-tri-thâm* quát to lên mà bảo *Đồng-siêu* và *Tiết-bá* rằng :

— Nếu các ngươi đem lòng phản-trắc thì ta cũng đánh cho cái đầu kia phải vỡ tan như gốc cây này !

Lỗ-tri-thâm ngảnh lại bảo *Lâm-sung* rằng :

— Đại-huynh nên giữ ngọc gìn vàng tôi xin từ-giã.

Nói xong, tức thì quay đi *Đồng-siêu* và *Tiết-bá* đều lắc đầu lè lưỡi, lấy làm ghê sợ.

Lâm-sung nói :

— Thôi, bây giờ hai ông lại đưa tôi đi

Đồng-siêu và *Tiết-bá* nói :

— Ghê sợ thay ông sư hổ-mang ấy ! C-l đánh một cái mà gẫy được gốc cây thông !

Lâm sung nói :

— Thế đã thấm vào đâu ! Khi trước ở chùa *Đại tường-quốc*, ông ta ôm gốc cây liễu mà nhổ được cả gốc lên.

Hai người chỉ lắc đầu lè lưỡi, bây giờ mới biết chắc là vị sư ở chùa *Đại-tường-quốc* rồi. Ba người lại cùng nhau đi.

Buổi trưa hôm ấy, trông thấy bên đường cái quan có một tửu-lâu, ba người ở bước vào. *Lâm-sung* nhường cho hai người kia ngồi trên, hai người cứ từ chối mãi, sau mới dám ngồi.

Khi ngồi yên rồi, thấy những người tửu-bảo trong cửa hàng đang lật-đật rót rượu bưng thịt, đưa hết người này sang người khác, còn bọn *Lâm-sung* ngồi đấy thì hồi lâu chẳng ai hỏi chi.

Lâm-sung không thể đợi được, liền đập bàn mà nói to lên rằng :

— Chủ-nhân đâu ! Dễ-thường không ta là kẻ tội-phạm không thèm hỏi đến đó chăng ! Ta đây cũng không đi quịt của nhà người, sao nhà người lại như thế !

Người chủ-quán nói :

— Ông chưa rõ cái lòng tử-tế của tôi.

Lâm-sung nói :

— Không bán rượu thịt cho ta thì còn tử-tế cái gì !

Người chủ quán nói :

Ông ấy ông biết rõ ! Số là trong làng đây có một ông đại-phú hộ tên gọi *Sài-tiến*. Người làng đây vẫn gọi là *Sài* đại-quan-nhân, còn bọn giang hồ thì vẫn có tên riêng gọi là *Tiểu-toàn phong* (1). Ông ta là dòng dõi *Sài-tiến* tôn-thất *Đại-Châu*. Tuy thế *Tiên-kiếu* nhường ngôi, *Thái-tổ* sắc ban thệ thư thì thật khoán cho nhà ông ấy, bởi vậy ai cũng sợ hãi. Ông ta hay chiêu-nạp những người thiên-hạ, trong nhà lúc nào cũng nuôi hàng bốn năm mươi người. Ông ta thường dặn tôi hễ thấy những người tội-phạm bị giải qua đây thì trỏ lối vào nhà để ông ta giúp-đỡ...

(Còn nữa)

(1) Người là tiểu giả tiếu nhỏ.

VIỆC KINH-ĐÔ

Số trường học sắp làm ở các tỉnh trong xứ Trung-kỳ. — Qua năm 1925 ở các tỉnh trong toàn-hạt xứ Trung-kỳ sẽ làm nhiều trường học lắm.

Ở tỉnh Thanh-hóa sẽ làm tám cái trường học :

1· Làm một trường Nữ-học tám lớp học, kinh-phí hết 8.000 đồng bạc.

2· Làm một trường Sơ-học kiêm bị sáu lớp ở hạt Đông-sơn kinh-phí hết 6.000 đồng bạc.

3· Làm một trường Sơ-đẳng yếu-lược bốn lớp học ở hạt Hậu-lộc, kinh-phí hết 2.400 đồng bạc.

4· Làm một trường Sơ-đẳng yếu-lược bốn lớp học, ở hạt Nông-cống, kinh-phí hết 2.400 đồng bạc.

5· Làm thêm hai lớp học cho trường Sơ-đẳng yếu-lược ở hạt Thiệu-hoa, kinh-phí hết 1.000 đồng bạc.

6· Làm thêm hai lớp học cho trường Sơ-đẳng yếu-lược hạt Yên-định, kinh-phí hết 1.000 đồng bạc.

7· Làm thêm hai lớp học cho trường Sơ-đẳng yếu-lược Quảng-xuyên kinh-phí hết 1.000 đồng bạc.

Ở tỉnh Nghệ-an (Vinh) sẽ làm một trường Nữ-học hai lớp về hạt Đô-lương, kinh-phí hết 18 0 đồng bạc.

Ở tỉnh Hà-tĩnh sẽ làm hai cái nhà trường :

1· Làm một nhà trường Sơ-đẳng học ở hạt Thịnh-xá, kinh-phí 2.800 đồng bạc.

2· Làm một cái nhà trường Sơ-học kiêm bị ở hạt Đức-thọ, kinh-phí hết 2.500 đồng bạc.

Ở tỉnh Quảng-bình (Đồng-hới) sẽ làm hai cái nhà trường.

1· Làm một cái nhà trường Nữ-học ba lớp học, kinh-phí hết 6.500 đồng bạc.

2· Làm một trường Sơ-học yếu-lược ở hạt Xuân-hòa, kinh-phí hết 2.650 đồng bạc.

Ở tỉnh Quảng trị sẽ làm ba cái trường học :

1· Làm một trường Sơ đẳng ba lớp ở hạt Triệu-phong, kinh phí hết 1.800 đồng bạc.

2· Làm một trường Sơ-đẳng ở hạt Vĩnh-lin , kinh-phí hết 1.8 0 đồng bạc.

3· Làm một trường Nữ-học ba lớp học ở tỉnh-thành, kinh-phí hết 6.000 đồng bạc

Ở tỉnh hừa-thiên sẽ mở rộng th m ba trường :

1· rường Quốc-học sẽ mở thêm bốn lớp học, kinh-phí hết 8.000 đồng bạc.

2· Làm thêm hai lớp cho trường Sơ học ở hạt Phú-vang, kinh-phí hết 1.500 đồng bạc.

3· Làm thêm hai lớp học cho trường Sơ-học Quảng-điền, kinh-phí hết 1·500 đồng bạc.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-NGÃI

Đến chết chưa yên. — Cách vài hôm nay, ở huyện Mộ-đức, xảy ra một trận lở đá rất nên kịch-liệt, cũng vì tranh nhau một chút đất chôn người.

Nguyên làng Vạn-phước là làng chánh, vì dân đông nên chi mấy ông giàu có trong làng mới xin xuất thôn thêm một làng nữa là làng Vạn-thắng. Từ ngày xuất thôn đến nay, dân ngày một đông, của ngày một t. tnh. Nhân nay trong làng Vạn thắng có một ông nghè tạ tuế, nên chi con cháu kiếm đất mà an táng. Vì làng Vạn-thắng xuất thôn thì chỉ có dân và của, cho đất làng không có, đất bao nhiêu đều thuộc về làng Vạn-phước cả, nên phải định chôn ông nghè tại đất Vạn-phước, vì cớ sao không hiểu mà khi đưa quan tài đi chôn, lúc gần đến huyệt thì dân làng Vạn-phước có hơn trăm người ra cản lại không cho chôn. Vậy nên hai bên chống nhau, dụng võ lực tương đấu, Vạn-thắng dân ít, Vạn-phước dân đông, thế mà nhào dẫn vào đánh ; Vạn-phước thế-cường nên Vạn thắng lãi ; bên Vạn-thắng bị thương hai ba người, Vạn-phước bị thương ba bốn người, hai bên hành hung như vậy, nên tổng phải báo quan ; quan huyện Mộ-đức đến khám xét, kỳ thật hai bên bị thương cả, thấy có 7 người, quan sức đưa đến nhà thương điền trị Còn hai làng vì cớ gì mà gây nên trận lở đá ấy, phải làm tờ khai lên để quan trên xét xử. Nghe ra làng Vạn-phước, từ ông bà đặt lệ đến nay, hễ làng nào xuất thôn có việc gì thì phải dụng lễ vật đến trình làng Vạn-phước rồi sau mới được tự tiện, vì làng Vạn-thắng muốn cho ông nghè tạ thế có đem trâu rượu đến trình, song không biết vì cớ gì mà làng Vạn-phước không ra mặt, vậy nên trình không được, nên đề quan tài trong nhà hàu ngày, e mất sự vệ sinh cho công chúng, nên phải cất đám đi chôn, bên Vạn-phước kia lại đem dân ra đánh cản, chống cự nhau nên ra sự lở đá ấy ! Chưa biết quan trên phân xử thế nào. Ôi ! cái tục làng xóm hay sanh ra nhiều điều đau tranh với nhau, làm c uyện cải cọ với nhau, cũng do mấy ông có quyền, có thế, có tiền cả cua, tiếng hơn nếng thua, cau phải cau trai, lắm câu chuyện nhỉ nhăng. Chẳng b.ết ông nghè kia trong quan tài, thấy con cháu làm ra cơ sự vậy có được yên không ?

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bảo-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rét phải, làm cho hay ho vật nống thuốc này rất để, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này có bội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MAU BO 1$40

ĐỘC-TRÙNG SÁN-LÃI

Trừ tuyệt nòi thuốc

Sán-lãi của quan lương-y

DUHOURCAU bào chế

hiệu nghiệm nhất hoàn lại rẻ hơn sắt

Uống chừng một hai liều, khỏi non-nửa thì

Tại hiệu bà Thầy-thuốc DUHOURCAU, 18, Rue de Tavernes

Tại hãng PARIS-LEGOUX, 7, Rue de Tavernes

và chung các nhà thuốc có danh đều có bán.

ĐỔI CHỖ Ở

Kính trình quý khách gần xa được biết rằng, hiệu LỢI THÁI hàn đồ vàng bạc trước ở số nhà 110 Rue des Changeurs nay vì làm lại hiệu, nên tạm giọn về số nhà 80 cùng phố ấy.

LỢI-THÁI cẩn-bạch

Hỡi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và giang mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Bắp cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại.

Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

2082

Bang thời, Những bịnh như tê, XANH-XAO, ÔM-GẦY, BẠC LƯNG mỏi gối sông tê TIM-THẬN thì Thầy-thuốc đến chữa bằng le

NUCLOCITHOL.

Thuốc này HIỆU LẮM, trừ bịnh đâu mà lại trừ liệu cốt bịnh.

Thuốc **NUOLOCITHOL** làm sanh sáng MÁU-HUYẾT và củng-cát GÂN-CỐT.

Thường người ta dùng nó khi đau mới giới đăng cho mau lành mạnh, mà nhứt là trừ những bịnh kê trên đây.

Cách uống : sáu hoàn một ngày.

Thuốc bán tại tiệm ông GUILBAUD, Thầy bào chế thuốc nhứt hạng tại TOURANE (France).

Tiệm tại Hanoi : Tiệm thuốc của ông Ed. CHASSAGNE

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bảo-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc :

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh : đau dạ dày, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG : *Cứ trong 24 giờ uống một lần ; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một tí nước lã ; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán : 0$60 một lọ

Thuốc thụt PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, có hợp phép.

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$10

Chỉ tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gửi bán tại Hà-nội

HIỆU BÁO-CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Trouchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe

Trị được bệnh huyết suy

làm cho trong máu

thêm chất đỏ

Gửi bán tại :

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bảo-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

祥和裕 YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

43, Rue des Cantonnais, 43

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 268

Bán-hiệu mở bán buôn các thứ nón nhiều, hàng mũ nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng tơ (Bắc-kỳ như the, nuyến, lĩnh, quế, sồng, gạc, nón nón và hàng Saigon như lĩnh, thủ, nón nón

Nay mới rõ đi các nhất, lãng thêm, mọc đem về rất mau rộng khổ. Những hàng này bán buôn rông đơn, chớ không bán lẻ nè không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng rất nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến xem-hiệu mà mua, nên ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sin gửi mauro remboursement.

Cẩn bạch

2016 YU-WO-TSEONG

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bảo-chế MONTÉ

54 Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về tương tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol

chất : Salol

và chất : Oroformine

Giá 1$40 một hộp

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

CENO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酷補

J. BLANC (*độ nhất hạng bào-chế*)

Ông L. BLANC (*người nhà-nghiệp*)

MANOM (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một chén con

每晚食古啞喀古啞沒喀羅歌喀用

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC

21, phố Trang-tiền (Rue Paul Bert), Hanoi

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.

Nên dùng thuốc :

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gởi bán tại Hà-nội hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, phố Paul Bert.

(PILULES)

APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTES

Rất nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh-dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy-hiểm cả.

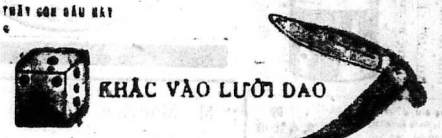
Chỉ tại phòng thuốc PARAT Paris

Có gởi bán tại :

Hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền

PACHOD Frères & Cie LYON

MUA MỘT ĐƯỢC HAI

Hiệu tôi buôn thuốc lào đã lâu năm nổi tiếng nhất Bắc-kỳ. — Nay lại đặt thêm ảnh thường kể các ngài mua bánh thuốc mới ra có ảnh thường, thời xin mua đâu thì cứ lại đấy mà lĩnh thêm một bánh thuốc thường nữa, ấy là nghĩa mua một được hai.

Bấy lâu đã nức tiếng đồn,
Gần đi bán lẻ bán buôn xa gần.
Về chanh Tam-kiệt Bắn thần.
Trương-lương, Hàn-tín tướng quân, Tiêu-hà.
Ai mua bánh thuốc mới ra,
Có để chữ thường (Ư) thiệt là rõ may !
Xin đem cái phiếu thường nầy,
Mau đưa đến đấy thường ngay tức thì.

LY-SENG-BAO

42, Rue des Paniers, (Phố Hàng Bè, Hanoi

Cửa hàng bán vàng-bạc, đồng-hồ, nhẫn-kính.

LỤC-TỈNH-TÂN-VĂN NHUT-BÁO

(Xuất-bản mỗi ngày 3.500 tờ)

6 trương

GIÁ BÁN BÁO :

Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50

Báo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine).

Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, báo tin lạ xảy ra trong Đông-Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỬA, chủ-nhơn thâu nhận.

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lần mua vé thứ giá 20 quan, sau cứ đóng tâm 10 tháng mỗi tháng là mười chăm. Hợp nên lần đầu, liền được ngay vé vì, riêng mình có quyền số-hữu, số vé trúng cả nhà. Mình chỉ chịu khó đành dụm một tí, liệu liệu sao không nghỉ đến, mà đã được đủ sức mua rồi cả, tại được cả quyền số-hữu một cái vé của quỹ có chính quyền.

Vé Cagnotte Nationale, mỗi năm lĩnh tiền lời độ mười vé : 15 tại Janvier, tại Février, tại Avril, tại Mai, tại Juillet, tại Août, tại Octobre, tại Novembre.

1 lô	MỘT TRIỆU
2 lô	500.000 quan
3 lô	200.000 quan
5 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Vốn rộng số tiền kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất có đủ để trúng lắm

Muốn đọc các chước rõ số-lợi, xin gửi 20 quan cho ông chủ-nhiệm sau :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papere, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Vốn lên về sáp theo như lời ngày 25 Mars 1920, sẽ nhà nước ra được đã điều chỉnh

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)